

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 12.2.2019
COM(2019) 88 final

2019/0040 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om vissa aspekter av järnvägssäkerhet och järnvägsförbindelser med anledning av Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Förenade kungariket anmälde den 29 mars 2017 sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. Detta innebär att om avtalet om utträde¹ inte ratificeras, kommer unionens primär- och sekundärrätt att upphöra att vara tillämplig på Förenade kungariket den 30 mars 2019 (nedan kallad *utträdesdagen*). Förenade kungariket kommer då att bli ett tredjeland.

Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal påverkar giltigheten av de säkerhetstillstånd som utfärdats enligt artikel 11 i direktiv 2004/49/EG till infrastrukturförvaltare för förvaltning och drift av gränsöverskridande infrastruktur som sammanlänkar unionen och Förenade kungariket.

I kommissionens meddelande ”Förberedelser inför Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen den 30 mars 2019: en beredskapsplan”² har kommissionen fastställt de principer som ligger till grund för beredskapsåtgärder, inbegripet att de inte ska avhjälpa bristen på beredskapsåtgärder från berörda parter sida eller förseningar i genomförandet av dem. I meddelandet angav kommissionen de åtgärder som den anser nödvändiga, och erinrade om att ytterligare åtgärder kan bli nödvändiga i ett senare skede.

Europeiska rådet (artikel 50) upprepade den 13 december 2018 sin uppmaning till intensifiering av arbetet med att på alla nivåer förbereda sig för följderna av Förenade kungarikets utträde, med beaktande av alla tänkbara utfall.

Kommissionen diskuterade med medlemsstaterna de möjliga följderna av ett utträde inom ramen för seminarier som anordnades av Europeiska unionens råd 2018. Dessutom diskuterades ingående effekterna av utträdet samt beredskapsåtgärder under en serie besök i alla medlemsstater.

På området järnvägstransporter kan i de flesta fall följderna av Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen för certifikat, tillstånd och licenser avhjälpas av berörda parter genom olika åtgärder, särskilt genom deras etablering i en medlemsstat och genom att de erhåller lämpliga tillstånd, certifikat och licenser där.

Förhandlingar om och undertecknande av avtal mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket skulle dock krävas för att ta itu med frågor med direkt anknytning till gränsöverskridande järnvägsverksamhet, för att säkerställa dess kontinuitet efter utträdesdagen, och därigenom begränsa störningar i unionen. Ingåendet av sådana bilaterala avtal skulle vara möjligt först när Förenade kungariket blir ett tredjeland.

I synnerhet situationen vad gäller den binationella säkerhetsmyndigheten, som inrättades genom Canterbury-fördraget för tunneln under Engelska kanalen, skulle behöva anpassas med hänsyn till Förenade kungarikets nya status som tredjeland.

Det är därför lämpligt att kommissionen föreslår åtgärder som garanterar fortsatt giltighet för tillstånd för vissa delar av järnvägsinfrastrukturen i enlighet med relevant EU-lagstiftning.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf.

² COM(2018) 880 final, 13.11.2018.

En sådan förlängd giltighet bör vara begränsad i tiden till vad som är absolut nödvändigt för att ge Förenade kungariket och de berörda medlemsstaterna den tid som krävs för att ingå de avtal som krävs.

Detta gäller enbart de säkerhetstillstånd som utfärdats enligt artikel 11 i direktiv 2004/49/EG till infrastrukturförvaltare för förvaltning och drift av gränsöverskridande infrastruktur som sammanlänkar unionen och Förenade kungariket.

De föreslagna bestämmelserna är avsedda att säkerställa kontinuitet begränsad till gränsöverskridande verksamhet och tjänster i överensstämmelse med tillämpliga rättsliga krav i unionen. Ett avbrott i dessa verksamheter skulle orsaka allvarliga samhällsliga och ekonomiska problem. Genom att säkerställa att organisationerna efterlever EU-lagstiftningen, säkerställer förslaget även att konsumenter och medborgare skyddas.

Åtgärderna i detta förslag är avhängiga säkerhetsstandarder som är identiska med de unionskrav som tillämpas på infrastrukturen på Förenade kungarikets territorium, och som används för att säkerställa gränsöverskridande järnvägsförbindelser.

Allvarliga störningar kan dock endast undvikas om järnvägsoperatörerna och de nationella myndigheterna snabbt vidtar de åtgärder som krävs för att säkerställa att marknadslicens, förarbevis för tåg, samt alla övriga certifikat och tillstånd som krävs för att bedriva verksamhet på unionens territorium utfärdas i god tid före den 30 mars 2019.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag är avsett att utgöra en *lex specialis* som skulle hantera några av de konsekvenser som följer av att direktiv 2004/49/EG inte längre kommer att gälla Förenade kungariket. De föreslagna villkoren är strikt begränsade till vad som är nödvändigt i detta hänseende, för att undvika störningar av gränsöverskridande verksamhet. De ska också tillämpas under en begränsad tidsperiod. De allmänna bestämmelserna i de akterna kommer i övriga fall att fortsätta gälla. Detta förslag är därmed helt förenligt med den befintliga lagstiftningen.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget rör järnvägssäkerhet och järnvägsförbindelser och kompletterar direktiv 2004/49/EG för att specifikt ta itu med den situation som uppstår om Förenade kungariket skulle lämna unionen utan ett utträdesavtal.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden är artikel 91.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Eftersom förslaget kompletterar befintlig unionslagstiftning, med bestämmelser som underlättar deras korrekta tillämpning efter Förenade kungarikets utträde ur unionen, kan dess mål bara uppnås genom en akt på unionsnivå.

- **Proportionalitetsprincipen**

Den föreslagna förordningen anses proportionerlig eftersom den kan undvika störningar genom att föreskriva en begränsad och nödvändig rättslig ändring, som täcker behovet av att säkerställa kontinuiteten i gränsöverskridande järnvägstrafik med Förenade kungariket. Den går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det målet och den innehåller inga större förändringar eller permanenta åtgärder.

- **Val av instrument**

Förslaget innehåller en begränsad uppsättning bestämmelser för att åtgärda en specifik situation av engångskaraktär. Det är därför inte lämpligt att ändra direktiv 2004/49/EG och direktiv 2016/798/EU som det ersätts av med verkan från 16 juni 2019. Relevanta bestämmelser om berörda tillstånd omfattas av direktiv 2004/49/EG. Med beaktande av detta verkar en Europaparlamentets och rådets förordning vara enda lämpliga typ av rättsakt.

3. **RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR**

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Inte tillämpligt beroende på den exceptionella situationen av engångskaraktär som tvingar fram detta förslag.

- **Samråd med berörda parter**

De särskilda omständigheter som präglar förhandlingarna om Förenade kungarikets utträde ur unionen och den ständigt föränderliga situationen gjorde att möjligheten till offentliga samråd kraftigt begränsades. Flera berörda parter från järnvägsbranschen och representanter för en medlemsstat har dock pekat på de problem och möjliga lösningar på dem som Förenade kungarikets utträde ur EU medför.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Denna information har varit föremål för intern rättslig och teknisk analys för att se till att den föreslagna åtgärden uppnår sitt avsedda ändamål, men samtidigt är begränsad till vad som är absolut nödvändigt.

- **Konsekvensbedömning**

En konsekvensanalys behövs inte på grund av den exceptionella situationen och det begränsade behovet under den period under vilken Förenade kungarikets ändrade status genomförs. Inga väsentligt olika alternativ finns tillgängliga, med undantag för det föreslagna.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget har ingen påverkan på tillämpningen eller skyddet av grundläggande rättigheter.

4. **BUDGETKONSEKVENSER**

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Inte tillämpligt beroende på den föreslagna åtgärdens kortsiktiga karaktär.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om vissa aspekter av järnvägssäkerhet och järnvägsförbindelser med anledning av Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 91.1,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁴,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Den 29 mars 2017 anmälde Förenade kungariket sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. Fördragen kommer att upphöra att vara tillämpliga på Förenade kungariket från och med den dag då ett avtal om utträde träder i kraft eller, om det inte finns något sådant avtal, två år efter anmälan, dvs. från och med den 30 mars 2019, om inte Europeiska rådet i samförstånd med Förenade kungariket enhälligt beslutar att förlänga denna tidsfrist.
- (2) På området järnvägstransporter kan i de flesta fall följderna av Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen för certifikat och tillstånd avhjälpas av berörda operatörer genom olika åtgärder, särskilt genom deras etablering i en medlemsstat och genom att de erhåller lämpliga tillstånd och certifikat där.
- (3) Tillämpningen av unionens säkerhetsbestämmelser för tunneln under Engelska kanalen åligger för närvarande en binationell säkerhetsmyndighet, som inrättats genom Canterbury-fördraget. Det system som inrättats genom detta fördrag skulle behöva anpassas med hänsyn till Förenade kungarikets status som tredjeland.
- (4) Åtgärderna i detta förslag är avhängiga säkerhetsstandarder som är identiska med de unionskrav som tillämpas på all infrastruktur som används för att säkerställa gränsöverskridande järnvägsförbindelser med Förenade kungariket.
- (5) För att göra det möjligt för berörda parter att ingå nödvändiga avtal och att vidta alla andra åtgärder som krävs för att undvika störningar, med beaktande av Förenade

³ EUT C [...], [...], s. [...].

⁴ EUT C [...], [...], s. [...].

kungarikets status som tredjeland, är det nödvändigt att förlänga giltigheten av vissa tillstånd.

- (6) Varaktigheten av en sådan förlängning av giltigheten för tillstånd bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att göra det möjligt för de berörda medlemsstaterna att vidta de åtgärder som krävs, i enlighet med tillämpliga bestämmelser i unionslagstiftningen.
- (7) För att undvika allvarliga störningar av gränsöverskridande järnvägstrafik med Förenade kungariket, är det också av yttersta vikt att järnvägsoperatörerna och de nationella myndigheterna snabbt ska kunna vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att marknadslicens, förarbevis för tåg, samt certifikat, licenser och tillstånd för att bedriva verksamhet på unionens territorium utfärdas i god tid före den 29 mars 2019.
- (8) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör genomförandebefogenheter tilldelas kommissionen när det gäller återkallande av den förmån som beviljats innehavare av tillstånd, i de fall det inte kan säkerställas att säkerhetsstandarder som är identiska med unionskraven tillämpas på all relevant infrastruktur. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁵. Granskningsförfarandet bör användas vid antagandet av sådana åtgärder, mot bakgrund av deras potentiella inverkan på järnvägssäkerheten. Med tanke på att ärendet är brådskande bör kommissionen ges befogenhet att anta direkt tillämpliga genomförandeakter.
- (9) Med tanke på ärendets brådskande karaktär, som följer av omständigheterna kring Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen, bör ett undantag föreskrivas från den tidsfrist på åtta veckor som avses i artikel 4 i protokoll 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.
- (10) Bestämmelserna i denna förordning bör träda i kraft så snart som möjligt och tillämpas från och med dagen efter den dag då fördragen upphör att tillämpas på och i Förenade kungariket, såvida inte ett utträdesavtal som ingåtts med Förenade kungariket har trätt i kraft vid den tidpunkten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs särskilda bestämmelser, mot bakgrund av Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands (nedan kallat *Förenade kungariket*)

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

uttråde ur Europeiska unionen, för vissa säkerhetstillstånd som utfärdats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG⁶.

2. Denna förordning ska tillämpas på de säkerhetstillstånd som utfärdats enligt artikel 11 i direktiv 2004/49/EG till infrastrukturförvaltare för förvaltning och drift av gränsöverskridande infrastruktur som sammanlänkar unionen och Förenade kungariket, och som är giltiga dagen före denna förordnings tillämpningsdatum.

Artikel 2

Definitioner

Vid tillämpningen av denna förordning ska de relevanta definitionerna i direktiv 2004/49/EG och de genomförandeakter som antagits på grundval av detta direktiv tillämpas. Relevanta definitioner i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/798⁷ och alla delegerade akter och genomförandeakter som antagits på grundval av detta ska tillämpas från och med den dag det direktivet blir tillämpligt för de tillstånd som avses i artikel 1.2.

Artikel 3

Giltigheten för säkerhetstillstånd

De tillstånd som avses i artikel 1.2 ska fortsätta att gälla för en period av tre månader från och med dagen för tillämpning av denna förordning.

Artikel 4

Regler och skyldigheter med avseende på tillstånd

1. Tillstånd som regleras av artikel 1.2 i denna förordning ska omfattas av de regler som gäller för dem i enlighet med direktiv 2004/49/EG och direktiv (EU) 2016/798 från och med den dag då den blir tillämpligt för dessa tillstånd, och de genomförandeakter och delegerade akter som antas enligt dessa direktiv.
2. Innehavare av tillstånd som avses i artikel 1.2 och, i tillämpliga fall, den myndighet som utfärdar dem om den skiljer sig från den nationella säkerhetsmyndighet i vars territorium infrastrukturen är belägen i unionen, ska samarbeta med den nationella säkerhetsmyndigheten och tillhandahålla den alla relevanta upplysningar och handlingar.
3. Om information eller handlingar inte lämnats inom de tidsfrister som fastställts i begäranden av den nationella säkerhetsmyndighet som avses i punkt 2, får kommissionen, efter anmälan av den nationella säkerhetsmyndigheten, genom genomförandeakter som antas i enlighet med artikel 7.2, återkalla den förmån som innehavaren har erhållit i enlighet med artikel 3.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG av den 29 april 2004 om säkerhet på gemenskapens järnvägar och om ändring av rådets direktiv 95/18/EG om tillstånd för järnvägsföretag och direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet, uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur och utfärdande av säkerhetsintyg (EUT L 164, 30.4.2004, s. 44).

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/798 av den 11 maj 2016 om järnvägssäkerhet (omarbetning) (EUT L 138, 26.5.2016, s. 102).

4. Innehavare av tillstånd som avses i artikel 1.2 i denna förordning ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och Europeiska unionens järnvägsbyrå om alla åtgärder som vidtas av andra behöriga säkerhetsmyndigheter, och som kan strida mot deras skyldigheter enligt denna förordning, direktiv 2004/49/EG och direktiv 2016/798/EU.
5. Innan den återkallar förmåner enligt artikel 3, ska kommissionen i god tid underrätta den nationella säkerhetsmyndighet som avses i punkt 2, den myndighet som har utfärdat de tillstånd som avses i artikel 1.2, innehavare av sådana tillstånd liksom Förenade kungarikets nationella säkerhetsmyndighet om sin avsikt att vidta ett sådant återkallande och ge dem möjlighet att lämna synpunkter.

Artikel 5

Säkerhetsstandarder

1. Den nationella säkerhetsmyndighet som avses i artikel 4.2 ska övervaka standarder för järnvägssäkerhet som tillämpas på den gränsöverskridande infrastruktur som avses i artikel 1.2. Den nationella säkerhetsmyndigheten ska förse kommissionen och Europeiska unionens järnvägsbyrå med regelbundna rapporter om denna fråga, i förekommande fall med en rekommendation för kommissionen att agera i enlighet med punkt 2.
2. När kommissionen har välgrundade skäl att betvivla att de säkerhetsstandarder som tillämpas på driften av infrastruktur som omfattas av denna förordning eller den del av samma infrastruktur som är belägen i Förenade kungariket är förenliga med relevanta bestämmelser i unionslagstiftningen, ska den utan onödigt dröjsmål, genom genomförandeakter som antagits i enlighet med artikel 7.2, återkalla den förmån som innehavaren beviljats i enlighet med artikel 3.
3. Vid tillämpningen av punkt 1 får den nationella säkerhetsmyndigheten begära information från relevanta behöriga myndigheter, med fastställande av en rimlig tidsfrist. Om dessa berörda behöriga myndigheter inte lämnar begärd information inom den tidsfrist som fastställs av den nationella säkerhetsmyndigheten, eller tillhandahåller ofullständig information, får kommissionen, efter anmälan av den nationella säkerhetsmyndigheten, genom genomförandeakter som antagits i enlighet med artikel 7.2, återkalla den förmån som innehavaren beviljats i enlighet med artikel 3.
4. Innan den drar tillbaka förmåner enligt artikel 3, ska kommissionen i god tid underrätta den nationella säkerhetsmyndighet som avses i artikel 4.2, den myndighet som utfärdat de tillstånd som avses i artikel 1.2, innehavare av sådana tillstånd liksom Förenade kungarikets nationella säkerhetsmyndighet om sin avsikt att vidta ett sådant återkallande och ge dem möjlighet att lämna synpunkter.

Artikel 6

Samråd och samarbete

1. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna ska samråda och samarbeta med de behöriga myndigheterna i Förenade kungariket för att säkerställa genomförandet av denna förordning.

2. Medlemsstaterna ska på begäran och utan onödigt dröjsmål tillhandahålla kommissionen all information som erhållits i enlighet med punkt 1 eller någon annan information som är relevant för genomförandet av denna förordning.

Artikel 7

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av den kommitté som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/797/EU⁸. Den kommittén ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 5 i den förordningen tillämpas.

Artikel 8

Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med dagen efter den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på och i Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.3 i fördraget om Europeiska unionen.
3. Denna förordning ska inte tillämpas om ett utträdesavtal som ingåtts med Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.2 i fördraget om Europeiska unionen har trätt i kraft den dag som avses i punkt 2.
4. Denna förordning ska upphöra att gälla tre månader efter det att den har trätt i kraft i enlighet med punkt 2.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/797 av den 11 maj 2016 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom Europeiska unionen (EUT L 138, 26.5.2016, s. 44).